I

(Leģislatīvi akti)

LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS (ES) 2019/420

(2019. gada 13. marts),

ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 196. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu ("Savienības mehānisms"), kas reglamentēts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES ([4]), nostiprina sadarbību starp Savienību un dalībvalstīm un veicina koordināciju civilās aizsardzības jomā, lai uzlabotu Savienības reaģēšanu uz dabas un cilvēka izraisītām katastrofām.

(2) Atzīstot dalībvalstu primāro atbildību novērst dabas un cilvēka izraisītas katastrofas, sagatavoties tām un reaģēt uz tām, Savienības mehānisms veicina solidaritāti starp dalībvalstīm saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 3. punktu.

(3) Dabas un cilvēka izraisītas katastrofas var notikt jebkurā vietā visā pasaulē, bieži vien bez brīdinājuma. Neatkarīgi no tā, vai katastrofām ir dabiska izcelsme vai tās izraisījuši cilvēki, tās kļūst arvien biežākas, ekstrēmākas un sarežģītākas, tās pastiprina klimata pārmaiņu ietekme, un tās neapstājas pie valstu robežām. Sekām, ko katastrofas rada cilvēkiem, videi, sabiedrībai un ekonomikai, var būt iepriekš neiedomājams apmērs.

(4) Nesenā pieredze ir parādījusi, ka paļaušanās uz brīvprātīgiem tādas savstarpējās palīdzības piedāvājumiem, kurus koordinē un atvieglina Savienības mehānisms, ne vienmēr nodrošina to, ka ir pieejamas pietiekamas spējas, lai apmierinošā līmenī apmierinātu katastrofu skarto cilvēku pamatvajadzības, vai ka tiek nodrošināta pienācīga vides un īpašuma aizsardzība. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad dalībvalstis vienlaikus skar katastrofas, kas ir gan atkārtotas, gan negaidītas, neatkarīgi no tā, vai tās ir dabas vai cilvēka izraisītas, un kad kolektīvās spējas nav pietiekamas. Lai novērstu minētos trūkumus un risinātu jaunus draudus, pilnīgi elastīgā veidā būtu jāizmanto visi Savienības instrumenti, tostarp sekmējot aktīvu pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanos.

([1]) 2018. gada 18. oktobra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).
([2]) OV C 361, 5.10.2018., 37. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2019. gada 12. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2019. gada 7. marta lēmums.
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

(5) Ir būtiski, lai dalībvalstis veiktu atbilstīgas novēršanas un sagatavotības darbības, ar ko cita starpā nodrošina, ka ir pieejams pietiekami daudz spēju rīkoties katastrofu gadījumā, jo īpaši meža ugunsgrēku gadījumā. Ņemot vērā, ka Savienība pēdējos gados ir saskārusies ar īpaši spēcīgiem un plašiem meža ugunsgrēkiem, kuri parādīja, ka vairākās dalībvalstīs un Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējās (*EERC*), kas ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES izveidots kā brīvprātīgu rezervju saraksts, kurā jau iepriekš ir iekļautas dalībvalstu reaģēšanas spējas, ir ievērojama darbību nepietiekamība, papildu pasākumi būtu jāveic arī Savienības līmenī. Meža ugunsgrēku novēršana ir arī būtiska globālo CO_2 emisiju samazināšanas saistību kontekstā.

(6) Novēršana ir ļoti svarīga aizsardzībai pret dabas un cilvēka izraisītām katastrofām, un šajā sakarā ir vajadzīga turpmāka rīcība. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu regulāri Komisijai jāiesniedz kopsavilkumi par saviem riska novērtējumiem un savu riska pārvaldības spēju novērtējumu, galveno uzmanību vēršot uz būtiskākajiem riskiem. Turklāt dalībvalstīm būtu jādalās informācijā par novēršanas un sagatavotības pasākumiem, jo īpaši tādiem, kas nepieciešami, lai novērstu būtiskākos riskus, kam ir pārrobežu ietekme, un attiecīgos gadījumos riskus, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas.

(7) Komisijai kopā ar dalībvalstīm būtu vēl vairāk jāpilnveido pamatnostādnes, lai atvieglotu dalīšanos informācijā par katastrofu riska pārvaldību. Šādām pamatnostādnēm būtu jāpalīdz veicināt šādas informācijas salīdzināmību, jo īpaši, ja dalībvalstis saskaras ar līdzīgiem riskiem vai pārrobežu riskiem.

(8) Katastrofu riska novēršana un pārvaldība nozīmē to, ka ir jāizstrādā un jāīsteno riska pārvaldības pasākumi, kas ietver plašu dalībnieku loka koordinēšanu. Kad tiek gatavoti riska novērtējumi un riska pārvaldības pasākumi, ir svarīgi ņemt vērā pašreizējo klimata mainīgumu un klimata pārmaiņu paredzamo virzību. Izšķiroša nozīme novēršanas darbību un reaģēšanas spēju pastiprināšanā ir riska karšu sagatavošanai. Ārkārtīgi liela nozīme ir pasākumiem, ar ko mazina iedzīvotāju, ekonomisko darbību (tostarp kritiskās infrastruktūras), dzīvnieku labturības un savvaļas dzīvnieku, vides un kultūras resursu, piemēram, bioloģiskās daudzveidības, meža ekosistēmas pakalpojumu un ūdens resursu, neaizsargātību.

(9) Lai uzlabotu novēršanas un sagatavotības plānošanu un koordināciju starp dalībvalstīm, Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izveidot konkrētus apspriešanās mehānismus. Turklāt gadījumos, kad dalībvalsts ir bieži lūgusi palīdzību, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieprasīt informāciju par novēršanas un sagatavotības pasākumiem saistībā ar konkrētiem riskiem. Komisijai šāda informācija būtu jāizvērtē, lai maksimāli palielinātu vispārējo Savienības atbalstu katastrofu riska pārvaldīšanai un lai paaugstinātu novēršanas un sagatavotības līmeni dalībvalstīs. Būtu jāsamazina administratīvais slogs un jāpastiprina saikne ar citiem būtiskiem Savienības politikas virzieniem un instrumentiem, jo īpaši ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1303/2013 ([5]).

(10) Savienības iedzīvotājus arvien vairāk apdraud plūdi. Lai stiprinātu novēršanas un sagatavotības darbības civilās aizsardzības jomā un lai mazinātu savu attiecīgo iedzīvotāju neaizsargātību saistībā ar plūdu riskiem, dalībvalstīm, kad tās saskaņā ar šo lēmumu veic savus riska novērtējumus, ir pilnībā jāizmanto cita starpā arī riska novērtējumi, kas veikti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/60/EK ([6]), lai noteiktu, vai plūdi apdraud to ūdensteces un piekrastes, un lai īstenotu atbilstīgus un koordinētus pasākumus šādu risku mazināšanai.

(11) Ir jāpastiprina kolektīvā spēja sagatavoties katastrofām un reaģēt uz tām, jo īpaši izmantojot savstarpējo atbalstu Eiropā. Lai atspoguļotu jauno tiesisko regulējumu saskaņā ar šo lēmumu, nosaukums "Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējas" vai "brīvprātīgo rezervju saraksts" būtu jāmaina uz "Eiropas civilās aizsardzības rezerve".

(12) Eiropas civilās aizsardzības rezerves pastiprināšanai ir vajadzīgs lielāks Savienības finansējums, kas paredzēts spēju pielāgošanai un remontam, kā arī darbības izmaksām.

(13) Turklāt, lai stiprinātu vispārējās esošās spējas, būtu jāizveido *rescEU* spējas kā galējais līdzeklis reaģēšanai uz smagām situācijām, kad ar esošajām spējām valsts līmenī un spējām, ko dalībvalstis iepriekš apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē, attiecīgajos apstākļos nevar nodrošināt efektīvu reaģēšanu uz dažādu veidu katastrofām.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.).

(14) Reģionālo un vietējo iestāžu loma katastrofu novēršanā un pārvaldībā ir ļoti svarīga, un to reaģēšanas spējas ir pienācīgi jāiesaista visās koordinēšanas un izvietošanas darbībās, ko veic saskaņā ar šo lēmumu un dalībvalstu institucionālo un tiesisko regulējumu, nolūkā, cik vien iespējams, samazināt pārklāšanos un sekmēt savietojamību. Šādām iestādēm var būt svarīga preventīva loma, un tās ir arī pirmās, kas kopā ar savām brīvprātīgo spējām reaģē tūlīt pēc katastrofas. Tādēļ ir vajadzīga pastāvīga sadarbība vietējā, reģionālā un pārrobežu līmenī, kuras mērķis ir izveidot kopējas brīdināšanas sistēmas ātrai intervencei pirms *rescEU* mobilizācijas, kā arī regulāras sabiedrības informēšanas kampaņas par pirmajiem reaģēšanas pasākumiem.

(15) *rescEU* spējām būtu jāsaglabā elastīgums un spēja mainīties, lai reaģētu uz jaunām norisēm un turpmākām problēmām, piemēram, klimata pārmaiņu radītajām sekām.

(16) Apzinātie riski, vispārējās spējas un nepietiekamība laika gaitā mainās, tāpēc *rescEU* izveidē ir nepieciešama elastība. Tādēļ Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka *rescEU* spējas, ņemot vērā apzinātos riskus, vispārējās spējas un nepietiekamību.

(17) Lai nodrošinātu *rescEU* spēju darbību, būtu jāparedz papildu finanšu apropriācijas ar mērķi finansēt darbības Savienības mehānisma ietvaros.

(18) Savienībai vajadzētu būt iespējai atbalstīt dalībvalstis, līdzfinansējot *rescEU* spēju attīstību, tostarp to nomu, līzingu vai iegādi. Tas būtiski palielinātu Savienības mehānisma efektivitāti, nodrošinot to, ka spējas ir pieejamas gadījumos, kad efektīva reaģēšana uz katastrofām citādi nebūtu garantēta, jo īpaši tādu katastrofu gadījumā, kurām ir plaša mēroga ietekme, kas skar būtisku skaitu dalībvalstu. Ar kopēju spēju iepirkumu vajadzētu būt iespējamam panākt apjomradītus ietaupījumus un labāku koordināciju reaģēšanā uz katastrofām.

(19) Savienības finansiālās palīdzības summa, ko izmaksā *rescEU* spēju attīstīšanai, būtu jānosaka, ņemot vērā šajā lēmumā izklāstīto attiecināmo izmaksu kategoriju sarakstu. Pilnīga Savienības finansiālā palīdzība būtu jāsniedz spējām, kas nepieciešamas, lai reaģētu uz riskiem, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas un kuri varētu radīt ievērojamu pārrobežu ietekmi, un saistībā ar kuriem uzskata, ka sagatavotības līmenis Savienībā nav atbilstīgs, pamatojoties uz spēju nepietiekamības analīzēm, ko veikušas valstu civilās aizsardzības iestādes un Komisija. Būtisks līdzfinansējums būtu jāparedz arī spējām, kuru iegādes izmaksas un izmaksas, kas atkārtojas, ir vislielākās, piemēram, spējām meža ugunsgrēku dzēšanai no gaisa. Precīzas līdzfinansējuma likmes būtu jānosaka gada darba programmās.

(20) Lai līdzsvarotu valsts atbildību un solidaritāti starp dalībvalstīm, daļai no darbību izmaksām par *rescEU* spēju izvietošanu vajadzētu būt tādām, kuru segšanai var pretendēt uz Savienības finansiālo palīdzību.

(21) Dalībvalstis vai to iedzīvotājus var nopietni skart trešās valstīs notiekošas katastrofas. Šādās situācijās *rescEU* spējām vajadzētu būt pieejamām arī izvietošanai ārpus Savienības. Ņemot vērā solidaritāti starp dalībvalstīm, gadījumā, kad *rescEU* spējas tiek izvietotas ārpus Savienības, darbību izmaksas būtu jāsedz ar Savienības budžeta līdzekļiem.

(22) Lai nodrošinātu gan koordinētu, gan ātru reaģēšanu, lēmumi par izvietošanu un demobilizāciju un visi lēmumi konfliktējošu pieprasījumu gadījumā būtu jāpieņem Komisijai ciešā koordinācijā ar dalībvalsti, kas prasa palīdzību, un dalībvalsti, kurai attiecīgā *rescEU* spēja pieder, kura to nomā vai ņem līzingā. Komisijai un dalībvalstīm, kam *rescEU* spējas pieder, kas tās nomā vai ņem līzingā, būtu jāslēdz darbības līgumus, kuros precizēs *rescEU* spēju izvietošanas noteikumus.

(23) Apmācība, pētniecība un inovācija ir civilās aizsardzības jomā īstenotās sadarbības būtiski aspekti. Lai palielinātu civilās aizsardzības apmācības un praktisko nodarbību lietderību un efektivitāti, veicinātu inovāciju un dialogu un uzlabotu sadarbību starp dalībvalstu civilās aizsardzības iestādēm un dienestiem, ir jāizveido Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls. Minētā tīkla pamatā vajadzētu būt esošām struktūrām, tostarp izcilības centriem, universitātēm, pētniekiem un citiem ekspertiem, jauniem profesionāļiem un pieredzējušiem brīvprātīgajiem ārkārtas situāciju pārvarēšanas jomā. Būtu jāpastiprina arī turpmāka sadarbība apmācības, pētniecības un inovācijas jomā ar starptautiskām organizācijām, un, ja iespējams, tā būtu jāpaplašina, iesaistot trešās valstis, jo īpaši kaimiņvalstis.

(24) Civilās aizsardzības dalībnieki savu dzīvi veltī tam, lai palīdzētu citiem, un iegulda laiku un pūles, lai atbalstītu tos, kuriem nepieciešama palīdzība. Savienībai būtu atzinīgi jānovērtē šāda drosme un apņemšanās nodrošināt Savienības civilo aizsardzību.

(25) Lai gan civilās aizsardzības stiprināšana, ņemot vērā laikapstākļu izraisītu un ar iekšējo drošību saistītu katastrofu tendences, ir viena no svarīgākajām prioritātēm visā Savienībā, ir būtiski nodrošināt spēcīgu teritoriālo un kopienu vadītu dimensiju, jo vietējo kopienu rīcība ir ātrākais un efektīvākais veids, kā ierobežot katastrofas radīto kaitējumu.

(26) Ir jāvienkāršo un jāracionalizē Savienības mehānisma procedūras un jāpalielina to elastīgums, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis var ātri piekļūt palīdzībai un spējām, kas vajadzīgas, lai pēc iespējas ātrāk un efektīvāk reaģētu uz dabas vai cilvēka izraisītām katastrofām.

(27) Lai maksimāli izmantotu esošos finansēšanas instrumentus un atbalstītu dalībvalstis palīdzības sniegšanā, tostarp reaģēšanā uz katastrofām ārpus Savienības, tiek piešķirts finansējums, ievērojot Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 21., 22. un 23. pantu, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ([7]) 191. panta 1. punktu. Tomēr civilās aizsardzības darbību un jo īpaši humānās palīdzības finansējumam vajadzētu palikt skaidri nošķirtam, un tam būtu pilnībā jāatbilst to attiecīgajiem mērķiem un juridiskajām prasībām.

(28) Ir svarīgi nodrošināt, ka dalībvalstis veic visas vajadzīgās darbības, lai efektīvi novērstu dabas un cilvēka izraisītas katastrofas un mazinātu to sekas. Ar šā lēmuma noteikumiem būtu jāpastiprina saikne starp Savienības mehānisma ietvaros veiktajām novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas darbībām. Būtu arī jānodrošina saskaņotība ar citiem attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem par katastrofu novēršanu un katastrofu riska pārvaldību, tostarp par pārrobežu mērogā veiktām novēršanas darbībām un reaģēšanu uz tādiem apdraudējumiem kā nopietni pārrobežu veselības apdraudējumi, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 1082/2013/ES ([8]). Kohēzijas politikas teritoriālās sadarbības programmas paredz veikt konkrētas darbības, lai ņemtu vērā noturību pret katastrofām, riska novēršanu un pārvaldību, un būtu jāīsteno papildu centieni virzībā uz spēcīgāku integrāciju un lielākām sinerģijām. Turklāt visām darbībām vajadzētu būt saskaņotām ar starptautiskajām saistībām, piemēram, Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Parīzes nolīgumu un ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, un tām būtu aktīvi jāsekmē minēto saistību pildīšana.

(29) Lai nodrošinātu visaptverošu un netraucētu apmaiņu ar informāciju par spējām un moduļiem, kas ir dalībvalstu rīcībā, ir nepieciešams, lai Kopīgajā ārkārtējo situāciju sakaru un informācijas sistēmā (*CECIS*) augšupielādētā informācija tiktu pastāvīgi atjaunināta. Attiecībā uz informāciju, ko sniedz, izmantojot *CECIS*, ir arī lietderīgi, ka dalībvalstis tur reģistrē spējas, kuras tās nav iepriekš apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē un kuras ir to rīcībā, minēto spēju izvietošanas nolūkā ar Savienības mehānisma starpniecību.

(30) Tāpat ir svarīgi veidot sinerģijas un uzlabot papildināmību un koordināciju starp Savienības mehānismu un citiem Savienības instrumentiem, tostarp ar tiem, kuri var palīdzēt novērst vai mazināt katastrofu radīto kaitējumu.

(31) Lai grozītu attiecināmo izmaksu kategorijas, ko izmanto, lai noteiktu Savienības finansiālo palīdzību *rescEU* spēju attīstīšanai, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([9]). Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(32) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai attiecībā uz: Eiropas civilās aizsardzības rezervei nepieciešamo svarīgāko reaģēšanas spēju veidu un skaita noteikšanu; tā noteikšanu, no kādām spējām sastāv *rescEU*, ņemot vērā apzinātos un jaunos riskus, kopīgās spējas un to nepietiekamību; *rescEU* izveidi, pārvaldību un uzturēšanu; Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkla izveidi un organizāciju; tādu risku kategorijām, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, un atbilstošām spējām, ar ko tiem pievērsties; un kritērijiem un

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1082/2013/ES (2013. gada 22. oktobris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2119/98/EK (OV L 293, 5.11.2013., 1. lpp.).

([9]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

procedūrām, lai atzītu ilgtermiņa apņemšanos un ārkārtas ieguldījumus Savienības civilajā aizsardzībā, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([10]).

(33) Ņemot vērā to, ka dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt šā lēmuma mērķi, proti, palielināt kolektīvo spēju novērst katastrofas, sagatavoties tām un reaģēt uz tām, bet mēroga vai iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(34) Lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju uz pilnīgu *rescEU* īstenošanu, Komisijai pārejas laikā vajadzētu būt iespējai piešķirt finansējumu ātras attiecīgo valsts spēju pieejamības nodrošināšanai. Komisijai un dalībvalstīm būtu jātiecas iegūt papildu spējas – tostarp ugunsdzēšanas helikopterus –, lai jau 2019. gada vasarā reaģētu uz meža ugunsgrēku risku.

(35) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Lēmums Nr. 1313/2013/ES.

(36) Lai būtu iespējams nekavējoties piemērot šajā lēmumā paredzētos pasākumus, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu Nr. 1313/2013/ES ar šo groza šādi:

1) lēmuma 3. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) veicināt ātru un efektīvu reaģēšanu katastrofu vai katastrofu draudu gadījumā, tostarp veicot pasākumus, lai mazinātu minēto katastrofu tūlītējās sekas;";

ii) pievieno šādus apakšpunktus:

"e) vairāk izmantot zinātniskās atziņas par katastrofām un veicināt to pieejamību; un

f) pastiprināt sadarbības un koordinācijas pasākumus pārrobežu līmenī un starp dalībvalstīm, kuras var skart tādu pašu veidu katastrofas.";

b) panta 2. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) katastrofu novēršanas regulējuma īstenošanā gūtos panākumus: kurus nosaka pēc to dalībvalstu skaita, kuras ir darījušas pieejamu Komisijai 6. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto informāciju;";

2) lēmuma 4. pantā pievieno šādu punktu:

"12) "iesaistītā valsts" ir trešā valsts, kas piedalās Savienības mehānismā saskaņā ar 28. panta 1. punktu.";

3) lēmuma 5. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) veic darbības, lai uzlabotu zināšanu bāzi par katastrofu riskiem un lai labāk atvieglotu un sekmētu sadarbību un zināšanu, zinātnisko pētījumu un inovācijas rezultātu, paraugprakses un informācijas apmaiņu, tostarp starp dalībvalstīm, kurām ir kopīgi riski;";

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

b) punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"f) apkopo un izplata dalībvalstu sniegto informāciju; organizē pieredzes apmaiņu par riska pārvaldības spēju novērtēšanu un atvieglo paraugprakses apmaiņu saistībā ar novēršanas un sagatavotības plānošanu, tostarp ar brīvprātīgas salīdzinošās izvērtēšanas starpniecību;";

c) punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) uzsver riska novēršanas svarīgumu, atbalsta dalībvalstis izpratnes veicināšanas, publiskas informācijas un izglītošanas jomā un atbalsta dalībvalstu centienus publiskas informācijas sniegšanā par brīdināšanas sistēmām, sniedzot norādes par šādām sistēmām, tostarp pārrobežu līmenī;";

4) lēmuma 6. pantu aizstāj ar šādu:

"*6. pants*

Riska pārvaldība

1. Lai sekmētu efektīvu un saskaņotu pieeju katastrofu novēršanai un sagatavotībai tām, daloties nesensitīvā informācijā, proti, informācijā, kuras izpaušana nebūtu pretrunā būtiskajām dalībvalstu drošības interesēm, un sekmētu paraugprakses apmaiņu Savienības mehānisma ietvaros, dalībvalstis:

a) turpina izstrādāt riska novērtējumus valsts vai attiecīgā vietējā līmenī;

b) turpina attīstīt riska pārvaldības spēju novērtēšanu valsts vai attiecīgā vietējā līmenī;

c) turpina izstrādāt un pilnveidot katastrofu riska pārvaldības plānošanu valsts vai attiecīgā vietējā līmenī;

d) Komisijai dara pieejamu a) un b) apakšpunktā minēto novērtējumu attiecīgo elementu kopsavilkumu, galveno uzmanību pievēršot būtiskākajiem riskiem. Attiecībā uz būtiskākajiem riskiem, kam ir pārrobežu ietekme, kā arī – vajadzības gadījumā – attiecībā uz riskiem, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, dalībvalstis apraksta prioritārus novēršanas un sagatavotības pasākumus. Kopsavilkumu Komisijai iesniedz līdz 2020. gada 31. decembrim un pēc tam ik pēc trim gadiem, un visos svarīgu izmaiņu gadījumos;

e) brīvprātīgi piedalās salīdzinošā izvērtēšanā attiecībā uz riska pārvaldības spēju novērtēšanu.

2. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm var arī izveidot īpašus konsultēšanās mehānismus, lai uzlabotu atbilstīgu novēršanas un sagatavotības plānošanu un koordināciju starp dalībvalstīm, kuras var skart līdzīga veida katastrofas, tostarp saskaņā ar 1. punkta d) apakšpunktu apzināto pārrobežu risku un to risku gadījumā, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas.

3. Komisija kopā ar dalībvalstīm līdz 2019. gada 22. decembrim turpina izstrādāt pamatnostādnes par 1. punkta d) apakšpunktā minētā kopsavilkuma iesniegšanu.

4. Gadījumos, kad dalībvalsts, izmantojot Savienības mehānismu, bieži lūdz viena un tā paša veida palīdzību saistībā ar viena un tā paša veida katastrofām, Komisija pēc tam, kad ir rūpīgi izvērtēti aktivizēšanas iemesli un apstākļi, un ar mērķi atbalstīt attiecīgo dalībvalsti, lai pastiprinātu tajā novēršanas un sagatavotības līmeni, var:

a) lūgt dalībvalstij sniegt papildu informāciju par konkrētiem novēršanas un sagatavotības pasākumiem saistībā ar risku, kas attiecas uz minētā veida katastrofām; un

b) attiecīgos gadījumos, pamatojoties uz sniegto informāciju,:

i) ierosināt izvietot uz vietas ekspertu grupu, lai sniegtu padomus par novēršanas un sagatavotības pasākumiem; vai

ii) sniegt ieteikumus par to, kā attiecīgajā dalībvalstī pastiprināt novēršanas un sagatavotības līmeni. Komisija un minētā dalībvalsts informē viena otru par visiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šādiem ieteikumiem.

Gadījumā, kad dalībvalsts, izmantojot Savienības mehānismu, viena un tā paša veida palīdzību saistībā ar viena un tā paša veida katastrofām lūdz trīs reizes trijos gados pēc kārtas, a) un b) apakšpunktu piemēro, ja vien rūpīgs biežās aktivizēšanas iemeslu un apstākļu izvērtējums neparāda, ka tas nav nepieciešams.";

5) lēmuma 10. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Komisija un dalībvalstis sadarbojas, lai uzlabotu reaģēšanas operāciju plānošanu gan dabas, gan cilvēka izraisītu katastrofu gadījumos saskaņā ar Savienības mehānismu, tostarp izstrādājot tādus scenārijus reaģēšanai uz katastrofām, kuru pamatā ir 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie riska novērtējumi un 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais pārskats par riskiem, apzinot līdzekļus un izstrādājot plānus reaģēšanas spēju izvietošanai.";

6) lēmuma 11. pantu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Eiropas civilās aizsardzības rezerve**";

b) panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Izveido Eiropas civilās aizsardzības rezervi. To veido brīvprātīgu rezervju saraksts, kurā jau iepriekš ir iekļautas dalībvalstu reaģēšanas spējas, un tā ietver moduļus, citas reaģēšanas spējas un ekspertu kategorijas.

1.a Palīdzība, ko dalībvalsts sniedz, izmantojot Eiropas civilās aizsardzības rezervi, papildina esošās spējas dalībvalstī, kas prasa palīdzību, neskarot dalībvalstu primāro atbildību par katastrofu novēršanu un reaģēšanu uz tām savā teritorijā.

2. Pamatojoties uz apzinātajiem riskiem, vispārējām spējām un nepietiekamību, Komisija ar īstenošanas aktiem, kurus pieņem saskaņā ar 32. panta 1. punkta f) apakšpunktu, nosaka Eiropas civilās aizsardzības rezervei nepieciešamo svarīgāko reaģēšanas spēju veidus un skaitu ("spēju mērķi").

Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm uzrauga to spēju mērķu īstenošanas progresu, kas izklāstīti šā punkta pirmajā daļā minētajos īstenošanas aktos, un apzina iespējamu būtisku reaģēšanas spēju nepietiekamību Eiropas civilās aizsardzības rezervē. Ja šāda nepietiekamība ir apzināta, Komisija pārbauda, vai nepieciešamās spējas dalībvalstīm ir pieejamas ārpus Eiropas civilās aizsardzības rezerves. Komisija mudina dalībvalstis novērst būtisku reaģēšanas spēju nepietiekamību Eiropas civilās aizsardzības rezervē, un tā var dalībvalstis atbalstīt saskaņā ar 20. pantu, 21. panta 1. punkta i) apakšpunktu un 21. panta 2. punktu.";

7) lēmuma 12. pantu aizstāj ar šādu:

"*12. pants*

rescEU

1. Tiek izveidots mehānisms *rescEU*, lai sniegtu palīdzību smagās situācijās, kad ar esošajām kopīgajām spējām valsts līmenī un spējām, ko dalībvalstis iepriekš apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē, attiecīgajos apstākļos nevar nodrošināt efektīvu reaģēšanu uz dažādu veidu katastrofām, kas minētas 1. panta 2. punktā.

Lai garantētu efektīvu reaģēšanu uz katastrofām, Komisija un dalībvalstis attiecīgā gadījumā nodrošina *rescEU* spēju pienācīgu ģeogrāfisko sadalījumu.

2. Komisija ar īstenošanas aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu, nosaka, no kādām spējām sastāv *rescEU*, ņemot vērā apzinātos un jaunos riskus, kopīgās spējas un to nepietiekamību Savienības līmenī, jo īpaši tādās jomās kā meža ugunsgrēku dzēšana no gaisa, ķīmiskie, bioloģiskie, radioloģiskie un nukleārie incidenti un neatliekamās medicīniskās palīdzības reaģēšanas pasākumi. Minētajos īstenošanas aktos tiek nodrošināta saskanība ar citiem piemērojamiem Savienības tiesību aktiem. Pirmos šādus īstenošanas aktus pieņem līdz 2019. gada 22. jūnijam.

3. Dalībvalstis *rescEU* spējas iegādājas, nomā vai ņem līzingā. Šajā nolūkā Komisija, nenākot klajā ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, dalībvalstīm var piešķirt tiešas dotācijas. Ja Komisija *rescEU* spējas iepērk dalībvalstu vārdā, piemēro kopējo iepirkuma procedūru. Savienības finansiālo palīdzību piešķir saskaņā ar Savienības finanšu noteikumiem.

rescEU spējas uzņem tās dalībvalstis, kuras minētās spējas iegādājas, nomā vai ņem līzingā. Kopējā iepirkuma gadījumā *rescEU* spējas uzņem tās dalībvalstis, kuru vārdā tās tiek iepirktas.

4. Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm, nosaka kvalitātes prasības tām reaģēšanas spējām, kas ir daļa no *rescEU*. Kvalitātes prasības balstās uz atzītiem starptautiskiem standartiem, ja šādi standarti jau pastāv.

5. Dalībvalsts, kurai pieder, kura nomā vai ņem līzingā *rescEU* spējas, nodrošina minēto spēju reģistrāciju *CECIS* un minēto spēju pieejamību un izvietojamību Savienības mehānisma operāciju vajadzībām.

rescEU spējas valstu vajadzībām, kā minēts 23. panta 4. a punktā, var izmantot tikai tad, ja tās netiek izmantotas vai nav nepieciešamas reaģēšanas operāciju vajadzībām saskaņā ar Savienības mehānismu.

rescEU spējas izmanto saskaņā ar īstenošanas aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu, un darbības līgumiem, kas noslēgti starp Komisiju un dalībvalsti, kurai pieder, kura nomā vai ņem līzingā šādas spējas, turklāt darbības līgumos *rescEU* spēju izvietošanas noteikumi tiek papildus precizēti, tostarp attiecībā uz iesaistītajiem darbiniekiem.

6. Pēc tam, kad atbilstoši 15. pantam vai 16. panta 1. līdz 9. punktam un 11., 12. un 13. punktam ar *ERCC* starpniecību ir saņemts palīdzības pieprasījums, *rescEU* spējas ir pieejamas reaģēšanas operācijām saskaņā ar Savienības mehānismu. Lēmumu par spēju izvietošanu un demobilizāciju un visus lēmumus konfliktējošu pieprasījumu gadījumā pieņem Komisija ciešā koordinācijā ar dalībvalsti, kas prasa palīdzību, un dalībvalsti, kurai attiecīgā spēja pieder, kura to nomā vai ņem līzingā, saskaņā ar darbības līgumiem, kā noteikts šā panta 5. punktā.

Par reaģēšanas operāciju vadību ir atbildīga dalībvalsts, kuras teritorijā ir izvietotas *rescEU* spējas. Ja izvietošana notiek ārpus Savienības, tad dalībvalstis, kas uzņem *rescEU* spējas, ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu *rescEU* spēju pilnīgu iekļaušanu vispārējā reaģēšanā.

7. Izvietošanas gadījumā Komisija ar *ERCC* starpniecību vienojas ar dalībvalsti, kas prasa palīdzību, par *rescEU* spēju operatīvo izvietošanu. Dalībvalsts, kas prasa palīdzību, operāciju laikā veicina operatīvo koordināciju starp savām spējām un *rescEU* ietvaros veiktajām darbībām.

8. Komisija ar *ERCC* starpniecību atbilstīgi 15. un 16. pantam vajadzības gadījumā veicina koordināciju starp dažādajām reaģēšanas spējām.

9. Dalībvalstis tiek informētas par *rescEU* spēju operatīvo statusu, izmantojot *CECIS*.

10. Ja katastrofa, kas notiek ārpus Savienības, varētu nopietni skart vienu vai vairākas dalībvalstis vai tās iedzīvotājus, *rescEU* spējas var izvietot saskaņā ar šā panta 6. līdz 9. punktu.

Ja *rescEU* spējas ir izvietotas trešās valstīs, specifiskos gadījumos saskaņā ar īstenošanas aktu, kuru pieņem saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu, un kā papildus precizēts darbības līgumos, kas minēti šā panta 5. punktā, dalībvalstis var atteikties izvietot savu personālu.";

8) lēmuma 13. pantu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls**";

b) panta 1. punktu groza šādi:

i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"1. Komisija izveido attiecīgo civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldības dalībnieku un iestāžu, tostarp izcilības centru, universitāšu un pētnieku, tīklu, kas kopā ar Komisiju veido Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīklu. Komisija pienācīgi ņem vērā specializētās zināšanas, kas pieejamas dalībvalstīs un organizācijās, kuras darbojas uz vietas.

Tīkls, cenšoties panākt līdzsvarotu dzimumu pārstāvību un vajadzības gadījumā cieši sadarbojoties ar attiecīgajiem zināšanu centriem, veic šādus uzdevumus apmācību, praktisko nodarbību, gūto atziņu un zināšanu izplatīšanas jomā:";

ii) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) izveido un pārvalda civilās aizsardzības un ārkārtas situāciju pārvarēšanas jomā strādājoša personāla apmācības programmu par katastrofu novēršanu, sagatavotību tām un reaģēšanu uz tām. Ar programmu sekmē paraugprakses apmaiņu civilās aizsardzības jomā, un tajā ir iekļauti kopīgi kursi un ārkārtas situāciju pārvarēšanas jomas specializēto zināšanu apmaiņas sistēma, tostarp jaunu profesionāļu un pieredzējušu brīvprātīgo apmaiņa un dalībvalstu ekspertu norīkošana.

Apmācības programma ir vērsta uz to, lai stiprinātu 9., 11. un 12. pantā minēto spēju koordināciju, savietojamību un papildināmību un lai uzlabotu ekspertu kompetenci, kā minēts 8. panta d) un f) punktā;";

iii) punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"f) stimulē pētniecību un inovāciju un veicina attiecīgu jaunu tehnoloģiju ieviešanu un izmantošanu Savienības mehānisma vajadzībām.";

c) pievieno šādu punktu:

"4. Komisija pastiprina sadarbību apmācības jomā un paplašina zināšanu un pieredzes apmaiņu starp Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīklu un starptautiskajām organizācijām un trešām valstīm, lai palīdzētu izpildīt starptautiskās saistības attiecībā uz katastrofu riska mazināšanu, jo īpaši Sendai ietvarprogrammā katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, kas pieņemta trešajā ANO Pasaules konferencē par katastrofu riska mazināšanu, kura norisinājās Sendai (Japānā) 2015. gada 18. martā, paredzētās saistības.";

9) lēmuma 15. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ja Savienībā notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, skartā dalībvalsts var prasīt palīdzību ar *ERCC* starpniecību. Šāds pieprasījums ir pēc iespējas specifisks. Palīdzības pieprasījums beidzas ne vēlāk kā pēc 90 dienām, ja vien *ERCC* netiek iesniegti jauni elementi, kas pamato nepieciešamību sniegt turpmāku vai papildu palīdzību.";

10) lēmuma 16. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Ja ārpus Savienības notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, skartā valsts var prasīt palīdzību ar *ERCC* starpniecību. Palīdzību var prasīt arī Apvienoto Nāciju Organizācija un tās aģentūras vai kāda attiecīga starptautiska organizācija vai ar to starpniecību. Palīdzības pieprasījums beidzas ne vēlāk kā pēc 90 dienām, ja vien *ERCC* netiek iesniegti jauni elementi, kas pamato nepieciešamību sniegt turpmāku vai papildu palīdzību.

2. Saskaņā ar šo pantu īstenojamās intervences var veikt kā autonomas palīdzības intervences vai kā ieguldījumu kādas starptautiskas organizācijas vadītā intervencē. Savienības koordinācija ir pilnībā integrēta vispārējā koordinācijā, ko nodrošina Apvienoto Nāciju Organizācijas Humānās palīdzības koordinācijas birojs (*OCHA*), un tiek ievērota tā vadošā loma. Cilvēka izraisītu katastrofu vai sarežģītu ārkārtas situāciju gadījumā Komisija nodrošina saskanību ar Eiropas konsensu par humāno palīdzību (*) un humanitāro principu respektēšanu.

(*) OV C 25, 30.1.2008., 1. lpp.";

11) lēmuma 19. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Savienības mehānisma īstenošanai paredzētais finansējums 2014.–2020. gada laikposmam ir 574 028 000 EUR faktiskajās cenās.

Summu 425 172 000 EUR faktiskajās cenās finansē no daudzgadu finanšu shēmas 3. izdevumu kategorijas "Drošība un pilsoniskums", un 148 856 000 EUR faktiskajās cenās – no 4. izdevumu kategorijas "Globālā Eiropa".";

12) iekļauj šādu pantu:

"*20.a pants*

Atpazīstamība un apbalvojumi

1. Jebkāda palīdzība vai finansējums, ko piešķir saskaņā ar šo lēmumu, sniedz Savienībai pienācīgu atpazīstamību, tostarp nodrošinot Savienības emblēmas pamanāmību saistībā ar 11. un 12. pantā un 21. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajām spējām. Komisija izstrādā komunikācijas stratēģiju, lai panāktu, ka to darbību taustāmie rezultāti, kas veiktas saskaņā ar Savienības mehānismu, ir iedzīvotājiem redzami.

2. Komisija piešķir medaļas, lai atzinīgi novērtētu un godinātu ilgtermiņa apņēmību un ārkārtas ieguldījumus Savienības civilajā aizsardzībā.";

13) lēmuma 21. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta j) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"j) *rescEU* spēju izveide, pārvaldība un uzturēšana saskaņā ar 12. pantu;";

b) panta 2. punktu groza šādi:

i) punkta pirmās daļas c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) izmaksām, kas ir vajadzīgas reaģēšanas spēju uzlabošanai vai remontam, lai pārveidotu tās uz tādu gatavības un pieejamības stāvokli, kurš ļauj tās saskaņā ar Eiropas civilās aizsardzības rezerves kvalitātes prasībām un – vajadzības gadījumā – sertifikācijas procesā formulētajiem ieteikumiem izvietot kā daļu no Eiropas civilās aizsardzības rezerves ("pielāgošanas izmaksas"). Minētās izmaksas var būt izmaksas, kas saistītas ar moduļu un citu reaģēšanas spēju darbību, savietojamību, autonomiju, pašapgādi, transportējamību, bagāžu, un citas vajadzīgas izmaksas, ja tās tiešā veidā attiecas uz spēju iekļaušanu Eiropas civilās aizsardzības rezervē.

Ar pielāgošanas izmaksām var segt:

i) 75 % no attiecināmajām izmaksām uzlabošanas gadījumā, ar noteikumu, ka tās nepārsniedz 50 % no vidējām spēju izveides izmaksām; un

ii) 75 % no attiecināmajām izmaksām remonta gadījumā.

Reaģēšanas spējas, kas saņem finansējumu saskaņā ar i) un ii) punktu, kā daļu no Eiropas civilās aizsardzības rezerves dara pieejamas uz minimālo laikposmu, kas ir saistīts ar saņemto finansējumu un ir no 3 līdz 10 gadiem, sākot no brīža, kad tās ir faktiski pieejamas kā daļa no Eiropas civilās aizsardzības rezervēm, izņemot gadījumus, kad to ekonomiskās izmantošanas ilgums ir īsāks.

Pielāgošanas izmaksas var būt vienības izmaksas vai vienreizēji maksājumi, ko nosaka pēc spēju veida.";

ii) pirmās daļas d) apakšpunktu un otro daļu svītro;

c) pievieno šādus punktus:

"3. Ar finansiālo palīdzību, kas paredzēta 1. punkta j) apakšpunktā minētajai darbībai, sedz izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu *rescEU* spēju pieejamību un izvietojamību saskaņā ar Savienības mehānismu atbilstīgi šā punkta otrajai daļai.

Komisija nodrošina, ka šajā punktā minētā finansiālā palīdzība atbilst vismaz 80 % un ne vairāk kā 90 % no kopējām lēstajām izmaksām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu *rescEU* spēju pieejamību un izvietojamību saskaņā ar Savienības mehānismu. Atlikušo summu sedz dalībvalstis, kas uzņem *rescEU* spējas. Kopējās lēstās izmaksas katram *rescEU* spēju tipam nosaka, izmantojot saskaņā ar 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu pieņemtos īstenošanas aktus. Kopējās lēstās izmaksas aprēķina, ņemot vērā Ia pielikumā izklāstītās attiecināmo izmaksu kategorijas.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30. pantu, lai grozītu Ia pielikumu attiecībā uz attiecināmo izmaksu kategorijām.

Šajā punktā minēto finansiālo palīdzību var īstenot ar daudzgadu darba programmām. Darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu gadu, budžeta saistības var tikt sadalītas gada maksājumos.

4. Attiecībā uz spējām, kas ir izveidotas, lai reaģētu uz riskiem, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, kā definēts saskaņā ar 32. panta 1. punkta ha) apakšpunktu pieņemtajos īstenošanas aktos, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz visas izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu pieejamību un izvietojamību.

5. Izmaksas, kas minētas 3. punktā, var būt vienības izmaksas, vienreizēji maksājumi vai vienotas likmes, ko vajadzības gadījumā nosaka pēc spēju kategorijas vai veida.";

14) lēmuma 23. pantu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Attiecināmās darbības, kas ir saistītas ar aprīkojumu un operācijām**";

b) iekļauj šādu punktu:

"1.a Savienības finansiālā palīdzība, kuru piešķir Eiropas civilās aizsardzības rezervē to iepriekš neiekļauto spēju transportam, un kuras katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā izvieto Savienībā vai ārpus tās, nepārsniedz 75 % no kopējām attiecināmajām izmaksām.";

c) panta 2., 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

"2. Savienības finansiālā palīdzība, kuru piešķir Eiropas civilās aizsardzības rezervē iepriekš iekļautām spējām, nepārsniedz 75 % no izmaksām, kas katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā Savienības vai iesaistītās valsts iekšienē rodas saistībā ar spēju darbību, tostarp transportu.

3. Transportam paredzētā Savienības finansiālā palīdzība nepārsniedz 75 % no kopējām attiecināmajām izmaksām, kas saistītas ar Eiropas civilās aizsardzības rezervē jau iepriekš iekļauto spēju transportēšanu tad, kad šīs spējas tiek izvietotas katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā ārpus Savienības, kā minēts 16. pantā.

4. Ar Savienības finansiālo palīdzību transporta resursiem var papildus segt augstākais 100 % no kopējām attiecināmajām izmaksām, kas aprakstītas a), b), c) un d) apakšpunktā, ja tas vajadzīgs, lai dalībvalstu sniegtās palīdzības apvienošanu padarītu operatīvi efektīvu un ja izmaksas ir saistītas ar kādu no šādiem gadījumiem:

a) īslaicīga glabātavu noma, lai uz laiku uzglabātu dalībvalstu sniegtās palīdzības objektus ar nolūku vienkāršot to koordinētu transportēšanu;

b) transportēšana no dalībvalsts, kas piedāvā palīdzību, uz dalībvalsti, kura atvieglo tās koordinētu transportēšanu;

c) dalībvalstu sniegtās palīdzības objektu pārsaiņošana, lai maksimāli izmantotu pieejamo transporta ietilpību vai lai ievērotu īpašas operatīvas prasības; vai

d) apvienotās palīdzības objektu vietēja transportēšana, tranzīts un uzglabāšana nolūkā nodrošināt koordinētu piegādi palīdzību prasījušās valsts galamērķī.

4.a Ja *rescEU* spējas izmanto valsts vajadzībām saskaņā ar 12. panta 5. punktu, visas izmaksas, tostarp apkopes un remonta izmaksas, sedz dalībvalsts, kas izmanto spējas.

4.b Gadījumā, ja *rescEU* spējas izvieto saskaņā ar Savienības mehānismu, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 75 % no darbības izmaksām.

Atkāpjoties no pirmās daļas, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 100 % no to *rescEU* spēju darbības izmaksām, kuras nepieciešamas attiecībā uz katastrofām, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, ja minētās spējas izvietotas saskaņā ar Savienības mehānismu.

4.c Izvietošanai ārpus Savienības, kā minēts 12. panta 10. punktā, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 100 % no darbības izmaksām.

4.d Ja ar šajā pantā minēto Savienības finansiālo palīdzību netiek segti 100 % no izmaksām, atlikušo izmaksu summu sedz palīdzības pieprasītājs, ja vien ar dalībvalsti, kas sniedz palīdzību, vai dalībvalsti, kas uzņem *rescEU* spējas, nav panākta cita vienošanās.";

d) pievieno šādu punktu:

"8. Transporta izmaksas var būt vienības izmaksas, vienreizēji maksājumi vai vienotas likmes, ko nosaka pēc izmaksu kategorijas.";

15) lēmuma 26. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Par darbībām, par kurām tiek saņemta finansiāla palīdzība saskaņā ar šo lēmumu, nevar saņemt palīdzību no citiem Savienības finanšu instrumentiem. Tomēr, saskaņā ar 191. panta 1. punktu Regulā (ES, Euratom) 2018/1046 (*) finansiāla palīdzība, kas piešķirta saskaņā ar šā lēmuma 21., 22. un 23. pantu, neliedz saņemt finansējumu no citiem Savienības instrumentiem atbilstīgi tur paredzētajiem nosacījumiem.

Komisija nodrošina, lai pretendenti uz finansiālo palīdzību, ko sniedz saskaņā ar šo lēmumu, un šādas palīdzības saņēmēji sniegtu tai informāciju par finansiālo palīdzību, kas saņemta no citiem avotiem, tostarp no Savienības vispārējā budžeta, un par izskatīšanā esošajiem pieteikumiem šādas palīdzības saņemšanai.

2. Attīsta sinerģijas, papildināmību un pastiprinātu koordināciju ar citiem Savienības instrumentiem, piemēram, instrumentiem, ar ko atbalsta kohēzijas, lauku attīstības, pētniecības, veselības, migrācijas un drošības politiku, kā arī ar Eiropas Savienības Solidaritātes fondu. Ja reaģē uz humanitārām krīzēm trešās valstīs, Komisija nodrošina papildināmību un saskaņotību starp darbībām, kas finansētas saskaņā ar šo lēmumu, un darbībām, kuras finansētas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1257/96, un nodrošina, ka minētās darbības tiek īstenotas atbilstoši Eiropas konsensam par humāno palīdzību.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).";

16) lēmuma 28. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Savienības mehānisms ir atvērts, lai tajā varētu piedalīties:

a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) locekles, saskaņā ar EEZ līguma noteikumiem un citas Eiropas valstis, ja to paredz nolīgumi un procedūras;

b) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, saskaņā ar attiecīgajos pamatnolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un noteikumiem par minēto valstu līdzdalību Savienības programmās.

1.a Līdzdalība Savienības mehānismā ietver līdzdalību tā darbībās saskaņā ar šajā lēmumā paredzētajiem mērķiem, prasībām, kritērijiem, procedūrām un termiņiem, un tā ir saskaņā ar specifiskiem nosacījumiem, kas izklāstīti nolīgumos starp Savienību un iesaistīto valsti.";

b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Starptautiskas vai reģionālas organizācijas vai valstis, kuras piedalās Eiropas kaimiņattiecību politikā, var sadarboties darbībās saskaņā ar Savienības mehānismu, ja to atļauj attiecīgie divpusējie vai daudzpusējie nolīgumi starp minētajām organizācijām vai valstīm un Savienību.";

17) lēmuma 30. pantu aizstāj ar šādu:

"*30. pants*

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 19. panta 5. un 6. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2020. gada 31. decembrim.

3. Pilnvaras pieņemt 21. panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2019. gada 21. marta.

4. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 19. panta 5. un 6. punktā un 21. panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos tiesību aktus.

5. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

6. Tiklīdz tā pieņem deleģēto aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

7. Saskaņā ar 19. panta 5. un 6. punktu un 21. panta 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja līdz minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.";

18) lēmuma 32. panta 1. punkta g) un h) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"g) *rescEU* izveide, pārvaldība un uzturēšana, kā paredzēts 12. pantā, tostarp izvietošanas lēmumu un darbības procedūru kritēriji, kā arī izmaksas, kā minēts 21. panta 3. punktā;

h) Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkla izveide un organizācija, kā paredzēts 13. pantā;

ha) tādu risku kategorijas, kuru varbūtība ir maza, bet sekas – smagas, un atbilstošās spējas, ar ko tiem pievērsties, kā minēts 21. panta 4. punktā;

hb) kritēriji un procedūras, ar ko atzīst ilgtermiņa apņemšanos un ārkārtas ieguldījumus Savienības civilajā aizsardzībā, kā minēts 20.a pantā.";

19) lēmuma 34. pantu aizstāj ar šādu:

"*34. pants*

Novērtēšana

1. Darbības, par kurām tiek saņemta finansiāla palīdzība, regulāri uzrauga, lai sekotu to īstenošanai.

2. Komisija reizi divos gados Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par operācijām, kas veiktas saskaņā ar 11. un 12. pantu, un par šajā sakarībā panākto progresu. Ziņojumā iekļauj informāciju par panākumiem, kas gūti, lai sasniegtu spēju mērķus un novērstu atlikušo nepietiekamību, kā minēts 11. panta 2. punktā, ņemot vērā *rescEU* spēju izveidi saskaņā ar 12. pantu. Ziņojumā arī sniedz pārskatu par budžeta un izmaksu attīstības tendencēm attiecībā uz reaģēšanas spējām un izvērtējumu par šo spēju turpmākas attīstības vajadzībām.

3. Komisija novērtē šā lēmuma piemērošanu un Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2023. gada 31. decembrim – un reizi piecos gados pēc tam – iesniedz paziņojumu par šā lēmuma, jo īpaši 6. panta 4. punkta un *rescEU* spēju, efektivitāti, rentabilitāti un turpmāku īstenošanu. Minētajam paziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno priekšlikumus šā lēmuma grozījumiem.";

20) lēmuma 35. pantu aizstāj ar šādu:

"*35. pants*

Pārejas noteikumi

Līdz 2025. gada 1. janvārim Savienības finansiālo palīdzību var sniegt, lai segtu 75 % no izmaksām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu ātru piekļuvi valsts spējām, atbilstoši tām spējām, kas noteiktas saskaņā ar 12. panta 2. punktu. Minētajā nolūkā Komisija, nenākot klajā ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, dalībvalstīm var piešķirt tiešas dotācijas.

Panta pirmajā daļā minētās spējas tiek izraudzītas par *rescEU* spējām līdz šā pārejas laika beigām.

Atkāpjoties no 12. panta 6. punkta, lēmumu par pirmajā daļā minēto spēju izvietošanu pieņem dalībvalsts, kas tās ir darījusi pieejamas kā *rescEU* spējas. Ja vietējas ārkārtas situācijas, *force majeure* vai izņēmuma gadījumos citi būtiski iemesli liedz dalībvalstij minētās spējas darīt pieejamas konkrētā katastrofas situācijā, minētā dalībvalsts cik drīz vien iespējams informē Komisiju, atsaucoties uz šo pantu.";

21) lēmuma 38. pantu svītro;

22) atsauces uz "Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējām", "*EERC*" un "brīvprātīgo rezervju sarakstu" visā lēmuma tekstā tiek aizstātas ar atsauci uz "Eiropas civilās aizsardzības rezervi";

23) iekļauj Ia pielikumu, kas izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Spēkā esošos noteikumus, kas ietilpst Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 28. panta darbības jomā, turpina piemērot, kamēr tie attiecīgi netiek aizstāti.

Strasbūrā, 2019. gada 13. martā

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*
A. TAJANI	G. CIAMBA

PIELIKUMS

"*Ia PIELIKUMS*

TO IZMAKSU KATEGORIJAS, KAS IR ATTIECINĀMAS SAISTĪBĀ AR KOPĒJO LĒSTO IZMAKSU APRĒĶINĀŠANU SASKAŅĀ AR 21. PANTA 3. PUNKTU

1. Aprīkojuma izmaksas
2. Apkopes izmaksas, tostarp remonta izmaksas
3. Apdrošināšanas izmaksas
4. Apmācības izmaksas
5. Uzglabāšanas izmaksas
6. Reģistrēšanas un sertificēšanas izmaksas
7. Patērējamo materiālu izmaksas
8. Izmaksas saistībā ar personālu, kas nepieciešams lai nodrošinātu *rescEU* spēju pieejamību un izvietojamību."